

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-25
Besvaras senast
2024-12-04 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:488 Svenskt agerande för fred i Moçambique

Efter presidentvalet den 9 oktober 2024 har Moçambique hamnat i en kris präglad av omfattande protester, våld och politisk instabilitet. Den sittande presidenten, Daniel Chapo från Frelimo-partiet, utropades som segrare med överväldigande marginal, vilket väckt misstankar om valfusk och manipulation av resultaten. Oppositionen, ledd av Venâncio Mondlane, har ifrågasatt valets legitimitet, och demonstrationer har brutit ut över hela landet. Protesterna har bemötts med våld från säkerhetsstyrkor, vilket lett till dussintals dödsfall och hundratals arresteringar.

Valets oegentligheter och det efterföljande våldet har ytterligare underminerat tilltron till landets demokratiska institutioner. Moçambique har sedan självständigheten 1975 präglats av en historia av politiska konflikter och inbördeskrig, men under de senaste decennierna har stora framsteg gjorts mot fred och stabilitet. Dessa framsteg är nu hotade. Situationen påverkar inte bara Moçambique utan också den bredare säkerheten i regionen.

Sverige har haft ett långvarigt och omfattande engagemang i Moçambique och i södra Afrika. Vi stödde den moçambikiska självständighetsrörelsen Frelimo under befrielsekampen, och efter självständigheten blev Sverige en av landets viktigaste biståndsgivare. Svenska insatser har bidragit till att stärka utbildningssektorn, utveckla hälso- och sjukvården och bekämpa fattigdomen i Moçambique. Under inbördeskriget agerade Sverige också för att främja fred och nationell försoning. Även i dag är Sverige en viktig partner för demokratisk utveckling och fattigdomsbekämpning i landet.

Mot bakgrund av den senaste utvecklingen är det viktigt att Sverige tar initiativ för att stödja en fredlig lösning på konflikten. Genom att bidra till dialog mellan regeringen och oppositionen samt stärka demokratins institutioner kan Sverige spela en avgörande roll. Sverige bör också, i samarbete med EU och internationella organisationer, ge tekniskt och ekonomiskt stöd för att stabilisera situationen och på lång sikt säkerställa att det moçambikiska folket får tillgång till rättvisa och inkluderande val.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

Avser ministern att ta initiativ för att säkerställa att Sverige, bilateralt eller via EU och internationella organisationer, bidrar till att stödja en fredlig och demokratisk utveckling i Moçambique efter de senaste protesterna och oroligheterna?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann